RAPORT EDUCAȚIONAL

LUNA FEBRUARIE 2019

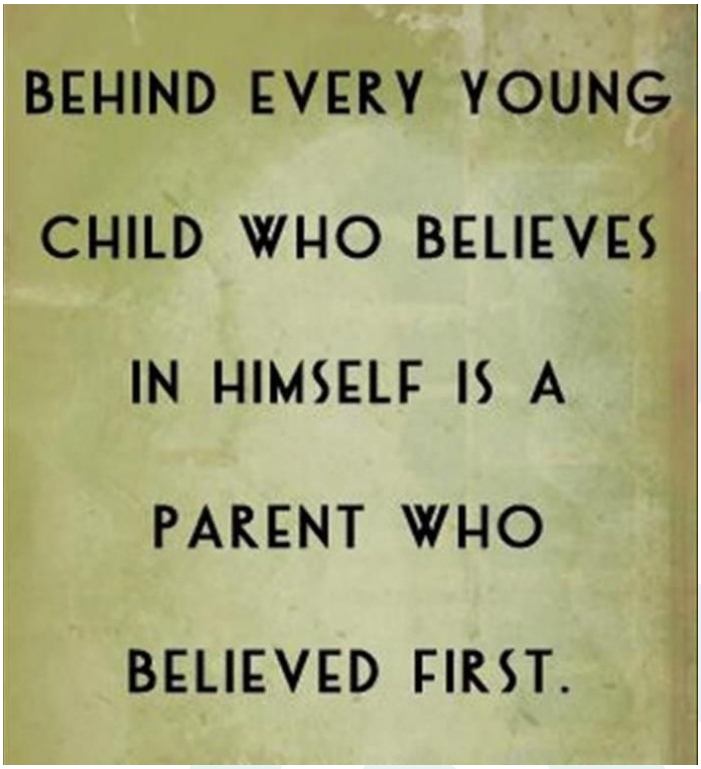

Disciplina în mediul Montessori

"Pentru a obţine disciplină, să contăm pe reproşuri, pe discursuri ce urmăresc să convingă, s-ar putea ca ele să dea, la început, iluzia unei oarecare eficacităţi; însă foarte curând, de îndată ce apare disciplina adevărată, toate îşi pierd orice valoare...

Primii muguri ai disciplinei sunt roadele muncii." Descoperirea Copilului – Maria Montessori, cap. 23

Disciplina vine din interiorul copilului, nu este impusă din exterior. Disciplina vine când copilul este activ. Copilul este disciplinat când este propriul său stăpân, şi este capabil să se autocontroleze atunci când este nevoie. Luăm în considerare disciplina ca un proces de dezvoltare. Copilul nu se naşte cu disciplina deja dezvoltată, dar are potenţialul de a o dezvolta. Scopul de a dezvolta disciplina este de a pregăti copilul pentru viaţă şi acţiune independentă.

"Să ne amintim totdeauna că disciplina internă este ceea ce urmează să vină, nu e ceva deja prezent. Sarcina noastră este să arătăm drumul către disciplină."
Minte Absorbantă – Maria Montessori, cap. 26

Ideea Mariei Montessori era să pregătim copilul pentru viaţă, nu doar pentru şcoală. Această libertate şi disciplina pe care copilul o primeşte la şcoala Montessori este un gen pe care-l poate extinde apoi şi pentru viaţă. Această disciplină, dacă un copil a învăţat-o se va numi comportament bun, adecvat şi bune maniere. S-a discutat destul de mult că poate disciplina nu este termenul potrivit, mai degrabă acea capacitate a copilului de a învăţa când să facă ceva, să fie capabil să-şi aştepte rândul. Libertatea şi disciplina sunt de fapt fața și reversul aceleiaşi monede. Libertatea nu poate fi oferită fără reguli, altfel se transformă în haos.

Disciplina prea strictă poate să ducă la o rebeliune împotriva autorităţii sau supunere prea mare. Trebuie să fie reguli pentru siguranţă altfel nu există un echilibru al comportamentului. Deviaţiile sunt: timiditate excesivă, agresivitate, lene, acestea pot să apară ori dintr-o disciplină prea severă, ori din libertate prea multă.

În clasa Montessori există câteva reguli care trebuie puse în practică consecvent de către toţi adulţii. Când vorbim despre disciplină vorbim de fapt despre responsabilitatea faţă de tine şi de ceilalţi. Noi credem că libertatea este cea care duce la această responsabilitate. Desigur este nevoie să-i oferim copilului posibilitatea de a dezvolta aceste abilităţi de disciplină, responsabilitate şi libertate. Este nevoie să ne privim pe noi înşine pentru a vedea dacă respectăm copilul şi dacă avem prejudecăţi. Asta pentru că noi am fost crescuţi într-un anumit mod şi afectează felul în care vedem libertatea şi disciplina. Uneori reacţiile noastre sunt atât de evidente că nu ne gândim la felul în care reacţionăm, să ne analizăm şi să ne corectăm.

Există trei tipuri de persoane care manifestă această libertate şi disciplină:
- Foarte autoritar
- Permisiv
- Democratic sau autoritativ, atitudinea acestei persoane este foarte caldă faţă de copil dar este şi foarte fermă în acelaşi timp.

"O disciplină naturală de acest tip părea că vine de dincolo de ceea ce ne înconjoară şi se manifestă ca o expresie particulară a unei discipline universale ce guvernează lumea."
Secretul Copilăriei – Maria Montessori, cap. 25

Înţelegerea Montessori a termenului de voinţă şi cum se dezvoltă aceasta

"Voinţa, ca orice altă activitate, se întăreşte şi se dezvoltă prin exerciţii metodice. Iar în metoda noastră, exerciţiile de voinţă sunt implicate în toate exerciţiile intelectuale şi de viaţă practică ale copilului, în aparenţă copilul învaţă exactitatea şi graţia în gesturi, îşi rafinează senzaţiile, învaţă să socotească şi să scrie, dar, mai temeinic, încă, el devine stăpânul său propriu, cel care pregăteşte pe omul cu voinţă tare şi promptă."
Descoperirea Copilului – Maria Montessori, cap. 23

De multe ori auzim adulţii spunând că, copiii trebuie să-şi înfrângă voinţa, dar cum o să înfrângă când ei nu o au încă? Fiind astfel tratat, copilul este împiedicat să-şi formeze propria voinţă. Copilul nici nu apucă să îşi evalueze forţele, limitele, pentru că este mereu întrerupt, aşa se naşte timiditatea copilului.

De voinţă este nevoie pentru autocontrol şi pentru a atinge nivelul de disciplină interioară. Cu o voinţă puternică copilul se poate automotiva mai bine pentru a lucra. Deja ştim felul în care dezvoltăm noi voinţa în mediul Montessori: avem un singur exemplar dintr-un material. Avem de asemenea Jocul Liniştii care este foarte bun pentru dezvoltarea voinţei, să păstrezi întregul corp nemişcat o vreme destul de îndelungată, apoi să te mişti fără să-i deranjezi pe ceilalţi, pentru asta ai nevoie de o voinţă destul de puternică.

Dezvoltarea voinţei merge mâna în mână cu ascultarea, iar ascultarea are drept scop autodisciplina.

ACTIVITĂŢI

VIAŢA PRACTICĂ

Activitățile din această arie au rolul de a ajuta copilul să se adapteze vieții, să fie parte din cultura sa și să facă activitățile pe care adultul le face (să îngrijească mediul, să se îngrijească pe sine, să se adapteze regulilor sociale, să aparțină unei comunități, etc).

Îngrijire personală

Scop direct

- Dezvoltarea concentrării
- Dezvoltarea coordonării
- Dezvoltarea independenței
- Grija față de sine

Scop indirect —

Vârsta:

- de la 2,5 ani

Îngrijirea plantelor

Scop direct

- Dezvoltarea concentrării
- Dezvoltarea coordonării
- Dezvoltarea independenței

Scop indirect

- grija față de mediu
- dezvoltarea simțului estetic

Vârsta:

- de la 2,5-3 ani

ARIA SENZORIALĂ

Prin intermediul simțurilor, copilul cunoaște lumea exterioară. Felul în care el înțelege informațiile pe care le primește din mediu este în legatură directă cu dezvoltarea simțurilor acestuia; de aceea, pentru mediul montessorian dezvoltarea simțurilor este prioritară.

Materialele din Aria Senzorială au drept scop și clarificarea informațiilor pe care copilul deja le-a acumulat. Prin intermediul simțurilor, copilul intră mai întâi în contact cu lumea concretă, astfel materialele montessori din aria senzorială îl ajută pe copil în primul plan de dezvoltare (0-6 ani) pentru a-și rafina simțurile și a înțelege abstractizările.

Cubul trinomului

Scop direct

• Pregătire pentru matematică

• Demonstrarea formulei $(a + b + c)^3$

• Pregătire pentru extragerea rădăcinii cubice

Scop indirect —

Vârsta:

• de la 4 ani

Clopoței

Scop direct

• să familiarizeze copilul cu tonurile, semitonurile și acordurile

Scop indirect

• să dezvolte plăcerea pentru muzică și pregătirea pentru exprimarea creativă.

Vârsta:

• 4-6 ani

ARIA DE LIMBAJ

Dr. Montessori a fost convinsă că educaţia începe la naştere şi că primii ani din viaţa unui copil, fiind cei care-l şlefuiesc pe acesta cel mai mult, sunt şi cei mai importanţi, atât fizic cât şi mental. Ea a simţit că în aceşti primi ani, copilul are aşa numitele “perioade senzitive” în timpul cărora este în mod particular receptiv la anumiţi stimuli. Această receptivitate către anumite lucruri durează doar atât cât necesitatea respectivă este împlinită.

Ea vorbea despre importanța limbajului în dezvoltarea armonioasă a copilului mic pe toate planurile: fiziologic, neurologic, emoțional, comportamental și mai ales social.

Dacă ne gândim la mintea absorbantă și limbaj, devine clar că un copil nu învață limbajul, ci absoarbe limbajul. Conform cercetărilor Mariei Montessori, copilul este într-o “perioadă senzitivă” pentru limbaj de la naștere până în jurul vârstei de 7 ani. În această perioadă, copilul are o înclinație deosebită spre limbaj, pe care cu ajutorul minții absorbante îl asimilează în mod natural.

Prepoziția

Scop direct

• să ajutăm copilul să conștientizeze cuvintele în timpul citirii, mai ales funcția și locul prepoziției

Scop indirect

• pregătirea copilului pentru citirea completă și scrierea creativă.

Vârsta:

• 5-6 ani

Clasificări în biologie

Scop direct

• Dezvoltarea vocabularului

Scop indirect

• Pregătirea pentru citirea creativă

Vârsta:

• de la 3 ani

ARIA MATEMATICĂ

Copiii din mediul Montessori au primit pregătire indirectă pentru matematică: măsurare de lichide, șervetele (pregătire pentru geometrie), secvențialitate/succesiune, codul de culoare de la viața practică îi ajută să se orienteze și în culorile de la matematică, materiale așezate de la simplu la concret, precizia materialelor, sistemul zecimal integrat în materialele de senzorial, corectititudinea matematică a materialelor, barele roșii sunt pregătire pentru barele de numărat → copiii au o așteptare: lucrurile să se întâmple într-o anumită ordine.

Când copilul începe matematica, mintea și mâinile lui au fost pregătite și e gata pentru aceste activități complexe.

Lanțul lui 1000

Scop direct

- Exersarea număratului până la 1000
- Aprofundarea sistemului zecimal

Scop indirect —

Vârsta:

- 5-5,5 ani

Mărgelele aurii - adunare

Scop direct

- Învățarea adunării
- Exersarea schimbării categoriilor

Scop indirect —

Vârsta:

- 4-5 ani

EXPERIMENTE

Plutește sau se scufundă?

Câte pietre pot stivui?

Câte tipuri de nori există?

Evenimentele lunii februarie

Luna februarie a fost presărată cu momente frumoase, printre care și ziua de naștere a Bincăi. Îi urăm la mulți ani minunați, mult succes pe drumul pe care îl va alege și îi dorim să-și păstreze inocența, delicatețea, empatia și dăruirea! Îi mulțumim pentru că este parte din comunitatea noastră și pentru că este un model demn de urmat pentru copiii (și uneori și pentru adulții) din jur.

O imagine cât 1000 de cuvinte

“Teaching is not about answering questions but about raising questions – opening doors for them in places that they could not imagine.”
Yawar Baig

Cu drag,
Diana,Simona și Daniela